

Overordnet Målsætning
*At en højere procentdel af unge gennemfører ungdomsuddannelser.
 -at 95% af alle unge får en ungdomsuddannelse*

Sammenhæng - Hvilke værdier og prioriteringer har vi

Politisk beslutning om at der skal arbejdes med at kvalificere sammenhæng i overgang for barnet.

Understøttet af Sønderborg kommunes læringsstrategi¹:

Videreført i Dagtilbud Dybbøl / Sundeved gennem sammenhæng i overgang som en del af vores vision:

"- At være en attraktiv dannelses, -udviklings og læringsinstitution i Sønderborg Kommune"

Mission for dagtilbud Dybbøl/ Sundeved:

"At robuste børn mestrer eget liv"

MÅL: Hvad vil vi opnå:	TEGN: Hvad skal vi holde øje med for at se vi nærmer os målet:	TILTAG: Hvad er handlingerne og hvordan komme de til udtryk:
Fælles mål <ul style="list-style-type: none"> • At have en fælles prioriteret handleplan med aktiv forældreinddragelse – sammenhæng i overgang • Samarbejde med skole/ SFO om sprog og sproglige overgangsaktiviteter • Barnets udvikling, læring og trivsel dokumenteres og videreformidles i Børneprofilen 	Tegn i læringsmiljøet og samarbejds miljøet: <ul style="list-style-type: none"> • Årshjul for samarbejde med Nydam og Dybbøl skolen • At oplevelser, aktiviteter og konkrete emner gøres til fælles oplevelse. Når børnene begynder i børnehaveklassen kender de alle nogle af de samme sange, sanglege, lege og billedbøger. Det giver 	Fælles tiltag og målrettede indsatser i læringsmiljø og samarbejds miljø: <ul style="list-style-type: none"> • Prioritering af en fælles handleplan og aktiv forældreinddragelse • Tidlig indsats og opfølgning med overgangsmateriale og relevant og tværfagligt koordinerede møder i overgangen • Samarbejdet mellem børnehave, skole og SFO skal styrke barnets

¹ Se nederst i dokumentet

<p>Mål for barnet:</p> <p>At barnet bliver robust til at mestre eget liv via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At barnet tilegner sig sociale færdigheder • At barnet kan tage vare på sig selv og kan indgå i de forskellige sociale relationer • At barnet bliver i stand til at navigere i de mange valgmuligheder, de dagligt bliver præsenteret for • At barnet støttes til at udvikle sin personlighed og nysgerrighed for leg og læring. • At barnet er alderssvarende – er i trivsel og harmoniske og hviler i sig selv –dokumenteres i Dialog profil 	<p>en fællesmængde, som børnehaveklasselederne og pædagogerne i SFO kan tage afsæt i. Og det betyder, at børnene fra dag 1 i skole og SFO oplever, at de kan noget. At der er noget de kan være med i og være med til.</p> <ul style="list-style-type: none"> • At læringsmiljøet i institutionen afspejler, at der er fokus på den personlige udvikling <ul style="list-style-type: none"> - Nærmeste udviklingszone <p>Tegn hos barnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • At barnet anvender sproget bl.a. ved konfliktløsning og i lege relationer. Vente på tur Til side sætte egne behov. Gør hvad den voksne beder om. Forstår kollektive beskeder og kan udføre dem. Kan sige farvel selv. Kan komme i kraft af sig selv – uden legetøj med mere. Kan klare et nej. Dele en voksen med andre. At barnet planlægger en leg i læringsmiljøet. • At barnet anvender personlige og sociale kompetencer gennem talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog, billedsprog og evt. IT. 	<p>personlige udvikling og kompetencer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årshjul • Ved overlevering af børn - Tydelighed om hvilke børn der skal have en fokuseret indsats. • I samarbejdet mellem børnehave, skole og SFO er der fælles fokus på udvikling af sproglige kompetencer og der arbejdes efter en handleplan • At personalet skaber læringsmiljøer, som udfordrer barnets sociale kompetencer. <p>Tiltag i læringsmiljøet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionelle og kompetente medarbejdere der kan tage udgangspunkt i barnets personlige udviklingstrin, kan højne barnets sociale kompetencer via en anerkendende tilgang • At personalet er opmærksomt på barnets personlige udvikling, så troen på sig selv, bliver en bevidst del af hverdagen og i den pædagogiske praksis ved at anvende Dialogprofil. <p>Ud fra ” Hjernen og Hjertet” arbejdes med følgende værktøjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den personlige udvikling • Understøttende implementering af det inkluderende samarbejde
---	---	---

- At barnet tillærer sig empati og dannelse, til at kunne rumme andre og dele med andre
- At barnet bruger sprog for at opsøge/ tilegne viden.

Mål for forældre samarbejdet

- Forældrene inddrages i barnets personlige udvikling samt den sociale udvikling
- At forældrene bliver en del til at deltage i det inkluderende fællesskab
- Forældrene inddrages i barnets personlige udvikling samt den sociale udvikling At forældrene bliver en del til at deltage i det inkluderende fællesskab

Tegn i forældresamarbejdet

- Forældre oplever og udtrykker at deres barn udvikles sprogligt og motorisk (Dialogprofil)
- Hvordan der arbejdes med robusthed dokumenteres i afdelingen.
- Udarbejde en fælles forståelse for hvad den sproglige indsats er, og derfor kan forældrene blive bevidste om dens betydning for barnets læse og sprogforståelse

- Målrettede indsatser/tematisk dannesarbejde
- At personalet og ledelse skaber læringsmiljøer, som udfordrer barnets robusthed
- Tematisk sprogarbejde, dialogisk læsning, understøttende sprogstrategier i forbindelse med samtaler i hverdagen

Vi fordyber os yderligere:

- Sprogkanon
- Brobygning
- Tysk- nabosprog
- Besøg på skolen

Tiltag for barnet:

- At barnet har mulighed for at afprøve forskellige kommunikationsmidler
- At barnet bliver motorisk udfordret

- Når sprogvurderingen eller TRAS viser, behov for særlig indsats udarbejdes en handleplan i forhold til det enkelte barn som der samarbejdes med forældre om.

Handleplanen dokumenteres i fokuspunkter i Hjernen og Hjertet

Evaluering:

Hvad er der opnået:

Årlige møde med dagtilbudsleder og daglige pædagogiske leder hvor sammenhæng i overgangen evalueres "Sønderborg Kommune ønskes det, at børn og forældre oplever en god overgang mellem kommunens tilbud".

- At børn skal opleve kontinuitet i overgangen
    - På hvilken måde opleves kontinuiteten ud fra beskrevne tegn?
  - Med udgangspunkt i barnet vælges den mest hensigtsmæssige overgang.
    - Hvordan bliver der arbejdet med den mest hensigtsmæssige overgang?
  - At erfaringer skal følge med det enkelte barn – det gælder barnets historie samt forældrenes og personalets erfaringer med barnets udvikling og trivsel.
    - Hvorledes er det blevet udmøntet?
    - Fungerer Topi?
  - At børn med særlige behov i overgangene mellem de forskellige tilbud skal have særlig opmærksomhed.
    - Bliver der taget højde for det?
  - At der skal udveksles viden om og indsigt i hinandens målsætninger, metoder og arbejdsgange, og at der skal skabes basis for fælles kompetence- udvikling på tværs af institutionstyper, så der skabes sammenhæng i alle overgangene
- Hvorledes sikre vi dette?
- At forældre skal inddrages mest muligt i et respektfuldt samarbejde.
    - Hvorledes?
    - Topi modellen og dialogmodellen
  - At der er fokus på en anerkendende tilgang

- Hvorledes udmøntes det i praksis

Overgang fra børnehaven til SFO og skole

Evalueres på:

Indfrie de ovennævnte evalueringsmål

Evaluering af Brobygning

Tilbage melding fra SFO/skolen

Hvilke fokus områder – skal der tages hånd om fremover

Har personalet har tilegnet sig de rette kompetencer – gennemført uddannelse

Sprogstrategien medvirker til, at give det enkelte barn lige vilkår

Barnet viser interesse og er nysgerrig ved sproglige aktiviteter – tager imod læring – udvikler sig.

Hvordan er det lykkedes os at tydeliggøre arbejdet med robusthed?

Hvilke tegn viser at børn er blevet robuste til at mestre eget liv?

Sønderborg kommunes læringsstrategi:

-Livsglæde og livslang læring er kerneværdier

Glade børn lærer bedst

-Læringen er tæt forbundet med engagement. Derfor skal udgangspunktet altid være det enkelte barns forudsætning og muligheder så lysten til at lære bevares og udvikles

-Vi skal skabe de gode rammer og muligheder, der fremmer de kompetencer, fremtiden efterspørger

Forslag til en strategi for Fremtidens Skole i Sønderborg Kommune

Strategi for Fremtidens Skole lægger op til:

- Et formål der skal skabe sunde, glade, nysgerrige og fagligt dygtige børn. Udgangspunktet er et positivt menneskesyn.
- Skolens pædagogiske rammer skal udfordres med nye måder at undervise på, med fokus på inklusion, innovation, science, tidlig fremmedsprogsundervisning samt brug af digital teknologi.
- Lokalsamfundet har meget at byde på. Der er læringsmiljøer som i langt højere grad skal inddrages i undervisningen bl.a. naturen og private såvel som offentlige virksomheder der i partnerskab med skolerne skal skabe rum til kreativ, innovativ, og entreprenant læring.
- Forældreinvolvering, forældreansvar og forældrekurser skal være de ingredienser, der skal støtte op om skolen som en af de vigtigste Institutioner i samfundet.
- Kvaliteten i skolen skal være høj - der lægges op til at alle skoler skal på vejledende timetal. Der skal være nye udfordrende fag, som innovation og nye fremmedsprog som eksempelvis kinesisk. Der skal bruges penge på kompetenceudvikling af lærere og ledere, så de får de bedste forudsætninger for at understøtte læring og ledelse i Fremtidens Skole. Der skal inddrages erfaringer fra det finske skole system. Og der skal skabes en skolekultur hvor drengenes læringspræferencer naturligt indgår.

- Skoleområdet får ikke tilført flere penge, så der anbefales omprioriteringer. En anderledes skole der kan leve op til fremtidens kraver afhængig af, at der tilføres økonomi. Hvis økonomien ikke skal finansieres gennem tillægsbevillinger kan denne økonomi genereres gennem sammenlægninger af klasser og skoler, ændringer af distrikter, så de fysiske rammer på skolerne bliver udnyttet bedre eller nedlæggelse af skoler. Hvilke og hvornår tiltagene kan iværksættes er afhængig af den skolestruktur, der vælges. Der er foretaget beregninger på 4 scenarier som giver et provenu fra 0 - 21 mio. kr. årligt.
- Scenarie 1 er nuværende struktur.
- Scenarie 2 lægger op til at samle overbygningerne på 10 frem for 14 skoler.
- Scenarie 3 samler ligeledes overbygningsskolerne til 10, men lukker skoler der endnu ikke er etableret som børneuniverser og har under 150 elever.
- Scenarie 4 samler kommunens elever således, at skolernes kapacitet udnyttes mest optimalt, hvilket betyder at alle skoler under 150 elever og yderligere 3 mindre skoler lukkes.